

Çöl Aslanı'nın İdam Yıldönümü

Libya'da sergilediği direnişle dünya çapında tanınan Muhtar'ın 16 Eylül 1931'de işgalci İtalya güçleri tarafından idam edilişinin üzerinden 87 yıl geçti. -

16.09.2018

Libya'da işgalci İtalyan güçleri karşısında sergilediği direnişle dünya çapında bir sembole dönüşen ve “Çöl Aslanı” olarak anılan Ömer Muhtar'ın idam edilişinin üzerinden 87 yıl geçti.

Libya'nın dağlık bölgesi Cebel Ahdar'da 1860'larda dünyaya gelen Muhtar, eğitimi bölgede etkin Senusi Hareketi medreselerinde aldı. Eğitiminde başarı gösteren ve hareketin önde gelen isimlerinin dikkatini çeken Muhtar, 1899 yılında Çad'da Fransızların sömürge ve misyonerlik çalışmalarına karşı silahlı mücadele verdi.

İtalya, 1911'de Libya'nın işgalini başlatarak, Trablus ve Bingazi'ye saldırdı. İtalyan kuvvetleri bölgedeki Osmanlı güçlerinden teslim olmalarını talep etti ancak Osmanlı birlikleri bunu reddederek Libya yerel savunma birlikleriyle, iç kesimlere çekilip, İtalyanlara karşı mücadele etti.

Osmanlı birlikleri, Balkan Savaşı'nın patlak vermesiyle Anadolu'ya geri dönerken, İtalyanlar Trablusgarp vilayetine bağlı, Trablus, Fizan ve Sirenayka bölgelerini ele geçirdi.

Mesleği Kur'an-ı Kerim ve İslami ilimler öğretmenliği olan Ömer Muhtar, coğrafyayı yakından tanınması ve stratejik savaş taktikleriyle İtalyanları büyük hezimete uğrattı. Savaşlardaki başarılarıyla “Çöl Aslanı” lakabını alan Muhtar, ilerlemiş yaşına rağmen İtalya'ya karşı 22 yıllık mücadelesi boyunca birçok işgal valisini mağlubiyetle ülkesine gönderdi.

İtalya'da yönetim değişikliğinin ardından başa geçen faşist Lider Benito Mussolini, 1930 yılında bölgeye İtalyan valisi olarak General Radolfo Graziani'yi atadı.

Graziani'nin yönetimindeki İtalyan güçlerinin ulusal direnişçilere karşı askeri girişimlerinin

başarısız olmasının ardından, 1931 yılında Mussolini'nin de onayıyla İtalya bölgede kanlı yeni bir taktiğe girişti.

Cebel Ahdar bölgesindeki yaklaşık 100 bin kişilik sivil yerel halk, sahil şeridindeki toplama kamplarına getirildi ve Mısır sınırı da kapatılarak, Libya direnişçilerinin destek hattı kesildi.

Muhtar'ın liderlik ettiği Senusi birlikleri mücadelesine devam etti ancak yerel halktan İtalyanlarla iş birliği yapanlar ve İtalya hava kuvvetlerinin saldırılarıyla, Muhtar, 11 Eylül 1931'de Slunta bölgesinde pusuya düşürüldü, yaralandı ve yakalandı.

İtalyan güçleri tarafından Slunta savaş esirleri kampında çıkarıldığı sözde mahkemede idama mahkum edilen Muhtar, 16 Eylül 1931'de idam edildi.

Muhtar'ın mücadele ettiği İtalyan Komutan Graziani de Ömer Muhtar ile tanışmasının ardından şunları söylemişti:

“Orta boylarda, iri yapılı, saç, sakalı ve bıyıkları beyaz, Ömer, atik ve canlı bir zekaya sahipti, dini konularda bilgili, enerji dolu ve çetin bir karaktere sahipti. Özverili ve tavizsizdi. Senusi Hareketi'nin en önde gelen liderleri arasında yer almasına rağmen müteedeyyin ve fakir kalmıştı.”

Çöl Aslanı, beyaz perdede

İtalyanlara karşı sergilediği direnişle Libya'da ulusal kahraman haline gelen Ömer Muhtar'ın mücadelesi Hollywood'un da dikkatini çekti. İslamiyet'in doğuşu konulu “Çağrı” filmiyle tanınan Suriyeli yönetmen Mustafa Akkad, “Çöl Aslanı” (1981) filminde Ömer Muhtar'ın İtalyanlara karşı sergilediği mücadeleyi izleyicilerle buluşturdu.

Dönemin Libya lideri Muammer el-Kaddafi'nin de finanse ettiği filmde Ömer Muhtar'ı, Oscar ödüllü oyuncu Anthony Quinn canlandırmıştı. Filmde Muhtar'a atfedilen “Bizler teslim olmak nedir bilmeyen bir milletiz, ya kazanırız ya da ölürüz.” sözleri Arap Baharı isimli süreçte Libyalıların da pankartlarına taşınmıştı.

Libya'da bugün istikrarsızlık

Arap Baharı isimli süreçte, 2011'de NATO'nun askeri müdahalesi ile Libya'yı 42 yıldır “demir yumrukla” yöneten Muammer el-Kaddafi yönetimi devrildi. Ancak Libya, yedi yıldır bölgesel güçler tarafından desteklenen savaş beylerinin doğal kaynaklar ve iktidar için kanlı mücadelesine sahne oluyor.

Bugün Libya, bombalı saldırılar, suikastlar, yargısız infazlar, iç çatışma ve ekonomik buhran ile mücadele ederken, istikrara kavuşmak için çözüm yolları arıyor.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA